

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Aan geadresseerde

Brief ref.: EP201606209286

Datum: 28 juni 2016

Betreft: NAM toelichting - Tussenrapport “Herafweging verwerking productiewater Schoonebeek” inclusief zorgpuntennotitie

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeert NAM u over de achtergrond en stand van zaken met betrekking tot de “Herafweging verwerking productiewater Schoonebeek”. In deze brief beschrijven wij verder welke stappen in de komende maanden gezet gaan worden en op welke momenten u uw reactie kunt kenbaar maken.

Achtergrond

In Zuidoost Drenthe bevindt zich het Schoonebeek olieveld waaruit NAM sinds 1947 olie heeft gewonnen. De olieproductie is in 1996 gestopt waarna de putten, locaties en productiefaciliteiten werden opgeruimd. Er waren toen in totaal ca. 250 miljoen vaten olie geproduceerd. Vanaf 2011 is een nieuwe productiefase van start gegaan met als doel nog eens circa 90 miljoen vaten olie te winnen, waarbij de olie met behulp van stoominjectie wordt verhit en vloeibaar gemaakt om de oliewinning te vergemakkelijken. Bij de oliewinning komt zout productiewater vrij, dat van nature in de ondergrond aanwezig is.

Voor de nieuwe oliewinning werd een MER-traject gevolgd. Uit deze MER (Milieu Effect Rapportage, 2006) kwam naar voren dat injectie van het productiewater in voormalige leeg geproduceerde gasvelden in Twente de beste optie bood. Het weer in de diepe ondergrond terugbrengen van geproduceerd water is een techniek die wereldwijd wordt toegepast in de olie- en gasindustrie. De injectievergunningen voor Twente schreven voor dat 6 jaar na de start van de injectie, een herafweging diende plaats te vinden of waterinjectie in Twente nog steeds de beste optie is om het productiewater uit Schoonebeek te verwerken.

Vanaf eind 2014 zijn er in Twente zorgen geuit over de waterinjectie in Twente. Deze zorgen werden extra gevoed door een lekkage in de watertransportleiding tussen Schoonebeek en Twente, die in april 2015 plaatsvond en leidde tot stopzetting van de olieproductie en reparatie van de pijpleiding. In verband met deze zorgen is op verzoek van de Minister van Economische Zaken het onderzoek naar de herafweging al in 2015 gestart, een jaar eerder dan op basis van de vergunning was voorgeschreven.

Huidige stand van zaken

Het onderzoek “Herafweging verwerking productiewater Schoonebeek” heeft in 2015 en 2016 plaatsgevonden en is begeleid door een begeleidingscommissie bestaande uit provinciale en gemeentelijke bestuurders uit de provincies Overijssel en Drenthe. Ook het waterschap Vechtstromen is in deze begeleidingscommissie vertegenwoordigd. De begeleidingscommissie heeft er op toegezien dat alle vragen uit de samenleving duidelijk in het onderzoek zijn meegenomen en dat het onderzoek transparant heeft plaatsgevonden.

De begeleidingscommissie heeft hiertoe onder meer een second opinion uit laten voeren door TU Delft, met name over de onderzoeksopzet en de volledigheid van de te onderzoeken alternatieven.

Het onderzoek is in opdracht van NAM uitgevoerd door Royal HaskoningDHV (RHDHV). Uit een lange lijst van 28 opties is een kortere lijst uitgewerkt van 4 meest kansrijke alternatieven voor de huidige waterinjectie in Twente, die alle in technische zin mogelijk zijn.

De onderzoeksopzet is getoetst door de Commissie van de m.e.r. die de aanbeveling heeft gemaakt aan de minister van Economische Zaken dat de meest kansrijke alternatieven eerst op hoofdlijnen in een Tussenrapport dienen te worden beschreven, waarna een consultatieronde met belanghebbenden dient plaats te vinden. Hierna zal de minister naar verwachting één of enkele alternatieven aanwijzen die in meer detail uitgewerkt dienen te worden, voordat de minister besluit (waarschijnlijk eind dit jaar) in welke richting de uiteindelijke oplossing gezocht moet gaan worden.

Dit Tussenrapport is nu afgerond en ligt voor u, samen met een zorgpuntennotitie waarin de vele vragen uit de samenleving gekoppeld zijn aan de bevindingen van het Tussenrapport. In dit Tussenrapport zijn, los van een technische beschrijving, voor elk van de alternatieven ook de impact op het milieu, de korte en lange termijn risico's en de kosten beschreven.

De Stichting "Stop Afvalwater Twente" heeft in juni nog een extra optie aangedragen. Deze optie is als variant bij een van de 4 meest kansrijke alternatieven in het Tussenrapport opgenomen.

Alternatieven voor waterinjectie in Twente

De 4 technisch meest kansrijke alternatieven die in het Tussenrapport van RHDHV genoemd worden kunnen als volgt worden omschreven. Hierbij is de volgorde aangehouden waarin ze in het Tussenrapport worden genoemd.

1. Zuiveren van het productiewater tot schoon zoet water dat geloosd kan worden op het oppervlaktewater. Afvoer van het zoute restproduct, waarin zich kleine verontreinigingen bevinden.
2. Zuiveren van het productiewater tot schoon zout water. Via een nieuw aan te leggen pijpleiding wordt dit gezuiverde zoute water getransporteerd naar Veendam waar de pijpleiding wordt aangesloten op de bestaande Veenkoloniale Afvalwaterleiding (VKA) die uitkomt bij een bestaand lozingspunt op de Eems. Daarnaast zal er afvoer van een restproduct naar een afvalverwerker nodig zijn.
3. Gedeeltelijk zuiveren van het productiewater tot schoon zoet water dat geloosd kan worden op het oppervlaktewater. Injectie in lege gasvelden in Twente of Drenthe van een ingedikte geconcentreerde brijn waarin zich kleine verontreinigingen bevinden.
4. Injectie van het productiewater in lege gasvelden zowel in Twente als in Drenthe.

Deze alternatieven zijn vergeleken met de huidige situatie waarin al het productiewater in Twente wordt geïnjecteerd. Het onderzoek heeft aangetoond dat, anders dan eerder door NAM werd verondersteld, de opslagcapaciteit in de Twentse velden niet voldoende is om al het water uit Schoonebeek op te slaan. Daarom zal er in ieder geval een aanvullende oplossing gekozen moeten worden.

NAM is in gesprek geweest met de Stichting "Stop Afvalwater Twente". Zij hebben ook over een alternatief nagedacht. Deze optie behelst het injecteren van productiewater in alleen de provincie Drenthe. Deze optie is meegenomen in het Tussenrapport als een variant op alternatief 4.

Communicatie en overleg

In het afgelopen jaar hebben NAM en de begeleidingscommissie intensief overleg gehad met de verschillende belanghebbenden en bewoners. Zo zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd in Twente en Drenthe, zijn er door de NAM advertenties gepubliceerd, markten bezocht en open dagen georganiseerd en is informatie gegeven tijdens Raads- en Statenvergaderingen. Ook is er veel informatie gepubliceerd op de NAM website.

Vervolg

Op basis van het uitgevoerde onderzoek op hoofdlijnen is NAM nu in staat een gedegen onderzoek naar alternatieven voor de verwerking van het productiewater uit Schoonebeek (het "Tussenrapport") en een uitgebreide inventarisatie van maatschappelijke zorgen (de "Zorgpuntennotitie") aan de minister aan te bieden. NAM heeft deze rapporten op 28 juni 2016 aan de minister aangeboden.

De minister heeft aangegeven dat hij advies over de kwaliteit van de uitgevoerde onderzoeken zal inwinnen bij de Commissie voor de m.e.r. en het onderzoeksbureau Deltares. Naar verwachting zullen zij hun advies eind augustus aan de minister aanbieden.

Daarna volgt een consultatieronde met belanghebbenden en betrokkenen, inclusief NAM – in september. Aan het eind van deze consultatieronde zal de minister naar verwachting één of enkele alternatieven aanwijzen die in meer detail uitgewerkt dienen te worden, voordat de minister besluit (waarschijnlijk eind dit jaar) in welke richting de uiteindelijke oplossing gezocht moet gaan worden.

NAM reactie op voorgelegde alternatieven

NAM is tevreden met het feit dat het onderzoeksbureau RHDHV onafhankelijk en zeer zorgvuldig heeft gekeken naar alle mogelijke alternatieven voor de verwerking van het productiewater uit de oliewinning Schoonebeek, waarbij ook de gelegenheid is geboden aan betrokkenen om alternatieven voor waterinjectie in te brengen. Daarnaast heeft RHDHV op een zorgvuldige en complete wijze de maatschappelijke zorgen over dit onderwerp geïnventariseerd en meegenomen in het onderzoek. NAM wil de partijen die advies gaan uitbrengen aan de minister niet vooraf beperken in hun beoordeling van de aangedragen alternatieven en hecht daarnaast aan een transparant consultatieproces. NAM spreekt daarom zelf nu nog geen voorkeur uit voor een bepaalde oplossingsrichting.

Ruimte voor reacties

Het Tussenrapport en de Zorgpuntennotitie zullen zeer binnenkort gepubliceerd worden op de website van de Commissie voor de m.e.r. (www.commissiemer.nl) en op de NAM website (www.nam.nl en www.namintwente.nl). NAM heeft een emailadres geopend (herafweging@namintwente.nl) voor reacties op het onderzoek. Ten behoeve van de bovengenoemde consultatieronde met belanghebbenden en betrokkenen zal NAM deze reacties doorgeven aan het ministerie van Economische Zaken.

Herstart oliewinning en herstart waterinjectie in Twente

De olieproductie in Schoonebeek ligt inmiddels een jaar stil, nadat in april 2015 een lekkage optrad in de watertransportleiding van Schoonebeek naar Twente. Deze leiding is noodzakelijk als onderdeel van de gehele infrastructuur van de oliewinning. Het herstel van deze leiding waarbij een dunnere kunststof buis over een afstand van 45 km door de oorspronkelijke leiding wordt getrokken verloopt volgens plan. De verwachting is dat de

leiding, na goedkeuring door Staatstoezicht op de Mijnen, in augustus weer in gebruik genomen zal worden. Vanaf dat moment zal de oliewinning in Schoonebeek weer op gang komen en zal waterinjectie weer plaatsvinden, vooralsnog alleen in het voormalige Rossum-Weerselo gasveld in Twente, op een diepte van ongeveer 1100-1300 meter.

Mocht de minister van Economische Zaken eind 2016 besluiten dat er een betere methodiek is om het productiewater uit Schoonebeek te verwerken dan met behulp van waterinjectie in Twente, dan zal het naar verwachting nog zeker 5 jaar duren voordat deze nieuwe manier daadwerkelijk geïmplementeerd kan worden, i.v.m. de tijd die nodig is om zo'n nieuw waterbehandelingsproject precies te definiëren, vergunningen te krijgen en het werk aan te besteden en uit te voeren.

In de tussentijd zal de waterinjectie in Twente dan doorgaan onder de huidige vergunningen, tot het moment dat deze andere methodiek in bedrijf genomen kan worden.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Arie van Haeringen,
Development manager NAM

Bijlagen:

- RHDHV Tussenrapport "Herafweging verwerking productiewater Schoonebeek", kenmerk I&BBD9591-100-100R001F02, d.d. 28 juni 2016
- RHDHV zorgpuntennotitie "Herafweging verwerking productiewater Schoonebeek", kenmerk I&BBD9591-100-100R001D01, d.d. 28 juni 2016